

PUBLIUS OVIDIUS NASO

Átváltozások

Pygmalion

Pygmalion szívből gyűlölte a sok kicsapongást,
 elborzadt, hogy a nők bujasága hová fajul, és hány
 bűnt csen a természet lelkükbe: magányosan élt hát,
 nőtlen volt, és nászágában szálegyedül hált.
 Híres szobrász lett, elefántcsontból faragott egy
 nőszobrot (szebb nőt anya még sose szült a világra,
 és sose fog), s a saját szobrával esett szerelembe!
 Arca a szűzlányé, élőnek tűnne, ha látnád,
 s hinnéd, megmoccan, csak még gátolja szemérme.
 Annyi a művészet, hogy igaznak látszik a művi!
 Ámul Pygmalion s egy műnő-testbe bolondul.
 Megsimogatja: vajon hús-vér-e? Csupán elefántcsont?
 Azt, hogy tán elefántcsont lenne, tagadja veszettül.
 Csókolgatja, viszonzást vár, szól, s fogja ölelve,
 és úgy véli, az ujjá a lány húsát tapogatja,
 és meg-megretten, hogy kék foltot hagy a testén.
 Udvarló szavakat halmoz, s kerül annyi ajándék!
 Mít kedvesnek vél, viszi rögtön a lánynak: a kagylót
 és a csiszolt köveket, meg a kismadarat, meg a tarka-
 barka virágokat is, festett labdát, liliomszál
 is jut, Heliasok könnyét is gyűjti a fákról,
 és testére ruhát ad, az ujján csillan a gyűrű,
 és a nyakán nyaklánc, a fülében ring a kicsiny gyöngy,
 mellén díszszalag: oly szép, s meztelenül se csunyább ő!
 Sidoni bíborral festett takarókba takarja,
 asszonyinak szólítja, nyakát dúcolja puhácska
 tollpihe-párna, akárha megérezné puhaságát.
 Ciprus legszebb ünnepe jött, Venus ünnepe éppen,
 hulltak aranszarvú ökrök szent áldozatul, bárd
 sújt le, fehér nyakukat már metszi is el, csupa tömjén
 minden, s Pygmalion megy az oltárhoz, meg is áldoz,
 majd félénken szól: „Ha az ég kegye végtelen, akkor
 hadd lesz végre nejem (nem merte kimondani nyíltan,
 hogy szobrát kívánja), olyan szép, mint az a szobrom...”
 És az arany Venus érti a célzást, ismeri vágját,
 ott van a földön, s jelzést ad, hogy célba segíti:
 háromszor lobban föl a láng, és csap föl az égig!
 Pygmalion hazament, és máris szobra felé fut,
 ágyában fekszik, csókolja: a teste melegszik,
 csókolgatja megint, mellét simogatja kezével,
 és elefántcsont húsa puhul, nem sziklamerev már
 ujjá alatt, a hymettusi méhviasz így puhul éppen,

hogyha nap süti, és a hüvely formálja a masszát,
 új formát vesz föl, képlékenységben a haszna.
 Ámul, örül, s fél is, megretten, hátha csalódik,
 és a szerelmes kéz újból érinti a testet:
 é! Eleven! S már érzi hüvelykje a vért az erében.
 Végül a paphosi hős hálát ad tarka szavakkal
 érte Venusnak! A húsvér ajkat csókba tapasztja,
 erre a szüzlány is viszonozza szerelmese csókját,
 elpirul és félénk szeme végre a fénybe tekinthet:
 látja az ég magasát és látja szerelmese képét.
 És Venus eljön a nászhoz, amit maga tett lehetővé.
 Gömbbé hízik az égen a holdnak a szarva kilencszer,
 megszületik Paphos, s a sziget neve Paphos azóta.

Myrrha

Paphos gyermeke volt Cinyras: ha sosem szüli meg, tán
 boldognak mondják a halandók közt ma a sorsát.
 Szörnyűségekről dalolok. Távozz apa és lány!
 Vagy ha dalom simogatná lelketeket gyönyörével,
 el sose higgyétek, tartsátok durva mesének,
 vagy ha netán hiszitek, higgyétek a meglakolást is!
 Hogyha a természet képes volt ekkora bűnre,
 Ismarus és a mi részünk áldott föld a világon,
 áldott, mert távol van a szörnyű bűn helye tőle!
 Panchia földjei ontják nagy bőséggel a gyömbért,
 és a fahéjat, a törpebogáncsot, sőt a fatestből
 végre kiizzadt tömjént, s tarka virágot ezerszám,
 ámde a mirha minnek! Nem túl sokat ér ez az új fa!
 Myrrha, hogy ő sebzett meg, már letagadja Cupido,
 fáklyáját ártatlannak próbálja hazudni.
 Styxi tüzekkel, meghízott viperákkal az egyik
 fúria fújt tán rád! Gyűlölni apánkat – az is bűn,
 ám ahogyan te szeretted, túltesz e bűnön ezerszer!
 Kérők száza jöttek, a színe-virága keletnek
 lábad előtt verseng! Válassz egy férjet a sokból,
 Myrrha! Holott az az egy éppen nincs köztük, akit vágysz!
 Megpróbálja legyűrni az ocsmány vágyat a lelke,
 s szól: „El ugyan mi ragad? Mire izgulok, istenek, én rá,
 kérlek benneteket s a szülői jogok kötelékét,
 mely szent, hogy vétkes vágyamnak vége lehessen,
 hogyha valóban vétkes. A jámborság nem is átkoz
 ily vágyat meg: az állatok olykor ekképp közösülnek,
 senki se tart bűnösnek üszöt, ha az apja keféli
 hátulról, s lányát meghágja örömmel a csödör,
 olykor a kecskebak is rámászik, akit maga nemzett,
 és a madár kakasul választja a magva gyümölcsét.
 Boldogok ők, mert nem tilos! Ámde az emberi fajzat

zord törvénye irigy! Mit a természet maga megtűr,
tiltja a mostoha jog! Bár néhány nép a kivétel:
náluk hálhat a lány apjával, s anyja fával,
és immár kettős a szerelmük drága erénye!
Mért nem e tájra születtem, s itt kell most nyomorognom,
száműzött a szerencse! De mért kérődzöm örökkön?
Tűnjön a tiltott vágy! S a reménye! Szeretni igencsak
méltó ó: apaként! Ha a nagy Cinyrasnak a lánya
nem lennék, Cinyrast rögvest ágyamba fogadnám.
Most az enyém, s nem enyém, távol van, bár közelemben!
Hogyha talán idegen lennék, úgy lenne esélyem!
Mennem kéne talán idegenbe, hazám odahagyva,
s szűnne a bűn! De a bűnös tűz szerető heve itt tart,
hogy Cinyrast lássam, szólhassunk, hogy simogassam,
hogy csókolhassam, ha a vágyam többre nem is jut!
Bűnök lánya, miben bizakodhatsz, mondd, mire juthatsz?
Mennyi nevet s köteléket sértesz, sejtet-e, mondd csak?
Tán az apád kurvája leszel, s az anyád a vetélytárs?
Tán nővére a lányodnak, s az öcsédnek az anyja?
Három fúria el nem ijeszt kormos viperáktól
dús hajjal, hogy látva galád szíved, buja szádba
és a szemedre tüzes fáklyát nyom? Tiszta a tested
még, lelked se legyen mocskos! Beteges, buja nápszod
mért mocskolja a nagy természet szent kötelékét?
Hogyha akarnád is, tiltott! S ő tartja a törvényt,
hisz jámbor! Bárcsak gerjedne apám is a bűnre!”
Nézi a sok kérőt Cinyras, méltók az arához,
azt sem tudja, mitévő légyen, kérdi a lányát,
férjül kit választ, a nevük listázza, sorolja.
Hallgat először a lány, és apja szemébe tekintget,
majd elkapja a hév, s a szemében langyul a harmat.
Szúzi szeméremnek hiszi ezt Cinyras, s nem akarja,
hogy sírjon, csókkal szárítja föl ajka a könnyet.
Myrrha hevülve örül, s megkérdi az apja, kihez megy.
Erre felel: „Csak olyan férj kell, amilyen te magad vagy!”
Apja dicséri, mivel nem sejt, mit érlel a célzás:
„Mindig ilyen jámbor légy!” Ám a szemét lesütötte
menten a lánya a jámbor szót meghallva a földre.
Éjfél volt: álom ringatta a testet, a gondot.
Ámde a szűz nem aludt, Cinyrásét gerjedezett, és
testét marta a nem múló tűz, s másra se gondolt,
hol kétségbe zuhan, hol csábítgatni szeretne,
hol szégyelli magát, hol vágyakozik, kiutat nem
lel. Mint egy fejszével sebzett nagy fa, inog még,
sújt az utolsó fejszezsapás, nem tudni, hová dől:
így ing lelke is épp, kínozza ezer sebe közben,
hajlik jobbra, de balra is, erre is, arra is ingva.
Nincs nyugalom, vágyának nyugta halála lehetne.
Kész a halálra, feláll, a nyakát hurkolja övével,
és öve végét meg felhúzza magasra a félfán.

„Légy boldog, Cinyras, a halálom okát kitalálad!” –
szólt búsan, s halovány nyaka már belebújt a hurokba.
Azt mondják, mormolt szavait hallotta a dajka
hú füle, merthogy a lány küszöbét őrizte serényen.
Ugrik a vénasszony, széttárja azonnal az ajtót,
látja az öngyilkos kötelét, lármázza a házat,
mellét verdesi, tépi ruháit, s tépi a szűzlány
gyilkos övét a nyakáról. Most már végre zokoghat,
forrón át is ölelheti, és faggatja, miért készült a halálra.
Némán hallgat a szűz, mereven bámulja a földet,
azt sajnálja, hogy elcsípték, s nem halt meg időben!
Kéri a vénasszony, s föltámul az ősz haja, aszról
melle, az első tej, s bölcső melegét felidézi,
kéri, ne rejtse, mi bántja. De rá sem néz a szüzcseke,
csak nyögdös. De a dajka a titkot tudni szeretné,
hűségénél is többet ígér: „Fedd föl csak a titkot,
és nem késik majd a segítség! Friss az öregkor!
Hogyha szerelmes vagy, tudok egy bűvös javasasszonyt.
Átok szállott rád? Megtisztít téged a rítus!
Isteneink dühe súj? Majd áldozatot mutatunk be!
Más mi gyötörhet még? Házadnak kedvez a jósors,
jó a sikerre siker, s az anyád s az apád eleven még!”
Apja nevét hallván felsóhajt Myrrha azonnal,
ebből még nem sejtí a dajka a bűnnek a súlyát,
arra gyanakszik csak, hogy a lányt szerelem heve marja,
nem tágít és kérleli, fedje föl azt, ami bántja,
és, míg sír a leány, vénséges ölébe fogadja,
és remegő keze megsimogatja a tagjait. Így szól:
„Érzem, hogy szerelem kínoz, dobd félre a félszet,
fufangom besegít, s az apádhoz a híre sosem jut!”
És dajkája öléből a lány őrlöngve felugrik,
ágyához siet, arcát párnájába befúrja:
„Menj, és hadd meg a szégyent!” Nem megy. „Vagy sose faggass,
hogy mi gyötör! Mert bűn az, amit próbálsz tudakolni”
Borzad a vénasszony, kortól s gondtól keze reszket,
s így könyörög, s a neveltje elé térdel csalafintán,
hízeleg is, s fenyeget: ha nem ámul semmit el, akkor
majd szétkürtöli, hogy hurkot kötözött a nyakába,
és ha bevallja, kiért lángol, majd célba segíti.
Ő fölkapja fejét, telesírja a dajka ölét, mert
könnye ömölve zubog, már-már megvallja a vétket,
ám szava meg-megakad, s a ruháját húzva fejére
megszólal: „Mily boldog anyám, mert kedveli férjét!”
Ennyit mond, s felnyög. Dajkáját (érti a bajt már!)
csontig marja a fagy foga meg, haja szála az égnek
áll, s mind-mind immár ősz sertékként meredeznek.
Sok módon próbálja a lányt lebeszélni a bűnről,
és jól tudja a lány, jogos és helyes is, mire kéri,
s inkább vállalná a halált, mint hogy viszakozzon.
„Inkább élj, – szól – s élvezkedj...” Ki se mondja: „apáddal”,

megretten, hallgat, s köti esküje: célba segíti.
 Épp Ceres-ünnep volt, az anyák évente megülték,
 tiszta, fehér köntösbe takarták ekkor a testük,
 gyöngye kalászkoszorúval tisztelik ők meg az oltárt,
 férfi nem érhet hozzájuk, míg tart a kilenc éj,
 tiltja a rítus. Köztük Cenchreis megy, az úrnő:
 titkos szertartásra siet Cinyras felesége.
 Áll üresen, nő nélkül a hitvesi ágy, a királyé,
 és Cinyras részeg. Cselt forral a dajka-kerítő,
 álnéven szeretőt ígér egy kis hettyegésre.
 Arcát megdícséri. Koráról kérdez a férfi.
 „Épp, mint Myrrhæ” – felel erre a dajka. „Kiváló!” –
 szól a király. Hazamegy Myrrhához a dajka: „Mi győztünk!
 Örvendezz!” Mégsem repes ettől már a szegény lány,
 érzi a vesztét is, mely árnyként nő öröméhez,
 ámde azért boldog, szívében harcol a jó s rossz.
 Hallgat minden, az éj beköszönt. Ferdén befurakszik
 már a Trionok közt a Bootes rúdja az égen.
 Készül a bűnre a lány. Az arany hold bújni igyekszik,
 kormos felhőkkel takaróznak a csillagok is be,
 terjed a vaksi sötét: Icarus rejti az arcát,
 Erigone azután, szentként tisztelte az apját.
 Háromszor megbotlik a szűz, ez vészes előjel,
 háromszor hördült a bagoly gyászos huhogással.
 Megy mégis, hisz az éj, a sötét csökkenti erényét,
 balján ott van a dajka, a jobbja a sűrű sötétben
 próbál lelteni utat. Nem kell sok, a nászszoza táru,
 nyílik az ajtaja, és vezetik be a zsenge szüzeckét,
 térde remeg, sápad már arca, a vére kihátrál,
 s lassan a lelke is elzsibbad, míg lép a leányka,
 céljához közelít, borzad, s szégyelli, amit tesz,
 bár sose jönnének rá, mindent visszacsinálna.
 Míg habozott, dajkája taszítja a jó, magas ágyba,
 és így szól: „Cinyras, meghoztam a lányt, a tiéd lesz!”
 És boronálja is össze a két testet buja bűnhöz.
 És a saját magvát nemzője fogadja parázna
 ágyán, szűz kételyt oszlat, buzdítja a félost.
 Túl fiatalnak látszik a lány, így hívja: „leányom”,
 s szól a leányka: „apám”: s perverz bűnük nevet is kap.
 Apja teherbe is ejti, a nászágyról anya száll le,
 átkos méhében bűnből lett magzata érik.
 Másnap dupláznak. S nincs itt még vége a sornak!
 És Cinyrast elfogja a vágy, hogy lássa szerelmét,
 annyit hágtak már, lámpást gyújt, s látja a lányát!
 Látja a bűnét is! Szóhoz nem juthat a kintől,
 és lógó hüvelyéből rántja ki menten a kardját,
 Myrrha rohan, s a sötétség éji homálya megóvja,
 meg nem ölik, tágas földek közt bujdosik immár,
 Panchæát elhagyja, arab pálmák tündeznek,
 s íme, kilencszer a holdszarv hízik végre kerekké,

és a sabæi ligetben elernyedten lehanyatlik,
akkora terhet hord! Maga sem tudván, mi legyen most,
mert a haláltól félt, s létét gyűlölte veszettül,
végül is így esdett: „Ha a bűnbánatra figyeltek,
égiek, az biztos, méltán bűnhődöm a bűnért.
Létem az élőket sose sértse, se holtom a holtat,
mindkét országból kergessetek, űzzetek el hát,
hadd válok mássá, ne legyek se halott, soha élő!”
Meghallgatta az ég, az utolsó óhaja célt ért,
míg szava zengett, máris földbe ragadt a bokája,
körme hasadva hasadt, s gyökerek nőttek ki belőle,
hogy megtarthassák a hatalmas törzset utána,
megfásulnak a csontok, védik bár a velőt benn,
vízzé válik a vér, karjából jókora ágak
nőnek, az ujjából kicsinyek, kéreg lesz a bőre.
És a fa nöttében beborítja kövér hasa dombját,
mellét ellepi, és a nyakát készül betakarni,
nem vár semmit a lány, lehajol, hogy az ágak elérjék,
arca a kéreghez közelít, hogy nője be gyorsan.
Bár testével az érzékszervei is tovatűnnek,
sírni azért még tud: forró könny csöppen a fáról.
És hogy a könnyeknek becse van, tanúsítja a tény is,
hogy nagy hírük lett, s mirrhának hívjuk azóta.
És a galád módon lett magzat hízik a fában,
elhagyná testét anyjának, jönne világra,
és az utat fürkészi: a has kifeszíti a fát már.
Húzza a súly az anyát, nincs hangja a kint panaszolni,
és Lucinát sem képes majd hívni szüléskor.
Mint aki éppen szül, meggömbül egészen a teste,
és fel-felnyögdös, pocsoltyában gyúlik a könnye.
Fájó ágai közt Lucina segíteni száll le,
nyújtja kezét és szép szóval biztatja szülésre.
Széthasad ekkor a törzs, s a repedt kéreg kibocsátja
élő terhét: sír a kölyök! Lágy réten a nais-
nép mosdatta le őt anyjának a könnyeiben. Jött
még az Irigység is: s ámult bámulva az arcot.
Mint ha Amort ruha nélkül festik, a teste olyan szép,
adj neki tegzet, Amor lesz menten, vedd el Amortól,
s Myrrha fiává válik: nincs más semmi különbség.

Atalanta és Hippomenes

„Nyilván hallottad, hogy volt egy lány, aki minden
gyors férfit hagyott a futásban: nem mese, tény ez!
Győzött ténylegesen, de nehéz dolog azt megítélni,
hogy gyors lába vagy elragadó szépsége kiválóbb.
Férjet akart, s kérdezte az isteneket, de az ég így
szólt: »Atalanta, minek neked az! Fuss messze a férjtől!

Mert ha nem, elveszted magadat, bár élve maradhatsz!«
 Megretenti a jóslat. Az erdők árnyain él csak,
 és kérii hadát úgy fékezi, hogy kijelent egy
 szörnyű feltételt: »Feleségül nem vehet el más
 férfi, csak az, ki legyőz a futásban! Szedjük a lábunk!
 Állom a versenyt! Díjul s nőül megkap a győztes.
 Ám aki vesz, meghal. Törvényként ezt szabom én ki!«
 Őrült feltétel! (De a szépség ily foka vonzó!)
 És nem is egy kérő próbálja kiállni a versenyt!
 Hippomenes odaült, és nézte a gyenge futókat:
 »Ekkora szörnyűség árán ki akar feleséget?« –
 szólt és ócsárolta az ifjak balga szerelmét.
 Ám meglátta a lány arcát, s testét ruha nélkül,
 (mint az enyém, s a tiéd, ha netán lánynak szül a végzet!),
 bámul, majd a kezét felemelve beszél: »Bizony isten,
 tévedtem! Nagy a vétkem, mert nem láttam a díjat!
 Méltó versenydíj!« Dícsérgeti már a szerelmezt,
 azt óhajtja, nehogy most gyorsabb féfi akadjon!
 Fél és még irigy is. »Mért nem próbálkozom én is?
 Hátha szerencsém lesz!« – tűnődik s kérdezi halkan.
 »Isteneink csak a bátrát pátolják!« – sutyorogja
 Hippomenes, s elinal mellette röpülve a szüzlány.
 Scytha nyilaknál nem lassúbb, de az aoni ifjú
 szépségét bámulja meg inkább, mint a futását,
 bárha futás közben még szebbnek tűnik a szépség!
 Gyors talpán csodaszép az arany szandál suhanása,
 és elefántcsont hátát verdesi dúlt haja fürtje,
 térde alatt festett szalagok versengve lobognak,
 és a fehér szűz test kezd lassanként kipirulni,
 úgy, mint hogyha fehér csarnokban bíbor a függöny,
 s bíborló árnyék-látszat szépsége vetül ki.
 Míg ezen ámul a vendég, véget is ér a legújabb
 verseny, győz Atalanta, ragyog már díszkoszorúja!
 Nyögnek a vesztesek, és méltán bűnhődnek, ahogy kell.
 Nem retten meg az ifjú, bár láthatta a vesztlük,
 ámde középre siet, s bámulja erősen a szüzlányt:
 »Mért vágsz fel? Győztél, de a lajhárok tunyaságán!
 Engem győzz le, ha tudsz! S ha segítene majd a szerencse,
 nem kell szégyenkezned, hogy végül lemaradtál:
 édesapám Megaræus Onchestius, és a nagyapja
 Neptunus, tenger fejedelme, ki nékem is ősöm.
 És vagyok akkora hős. Ha netán elvesztem a versenyt,
 hírneved is megnő, hisz Hippomenes, aki vesztlük!«
 Schœneus lánya megenyhül, míg a fiúra tekintget,
 s eltöpreng, mi a jobb: ha veszít, vagy hogyha legyőzi.
 Így szól: »Mely isten, ki a szépséget ki nem állja,
 hogy pusztuljon e pompás féfi, s az élete árán
 próbáljon feleségül venni? Nem érhetek annyit!
 És nem a szépség vonz (bár vonzani tudna igencsak),
 ámde kölyök még szinte, nem ő, életkora hat meg.

Hogy lehet ily bátor, s a halál mért, hogy nem ijeszti?
 Hogy lehet ő negyedízben a tengeri isten utóda?
 Hogy szeret ennyire? Nászunk mért ér meg neki ennyit,
 hogy képes meghalni, ha nem pártolja a sors meg?
 Gondold meg, vendég, fuss el, mert véres az ágyam!
 Gyilkol az én nászom! Versengnek a lányok is érted,
 és nem is egy művelt lány lenne hites feleséged!
 Mért féltlek mégis, hiszen annyi fiú belepusztult!
 Láss a vesztét! Hogyha a sok kérőnek a veszte
 nem volt eddig elég, nem okult, s ráunt a világra!
 Haljon meg csak azért, amiért velem élni szeretne,
 bére szerelmének legyen az, hogy a végzet elérje?
 Győzelmem diadal nem lesz, s nehezen viselem majd!
 Ám nem az én bűnöm! Bár elvetnéd te a tervet,
 vagy, ha bolond lennél, bár érnél célba előbb te!
 Jaj, de csodás, szűz-szépségű pompás kölyökarcod!
 Jaj, bár, Hippomenes, sose látlak meg, gyönyörűség!
 Méltán éltél volna tovább! Ha nem ily vad a jóslat,
 és ha a nászomtól el nem tilt engem a végzet,
 csak teveled kívánnék nászágyamba feküdni!« –
 így szólt, mint kit először perzsel a nyers szerelemvágy,
 és nem tudja, mi az, szeret, és nem tudja, csak érzi.
 Várja a nép még az apja a versenyt régi szokásként,
 Hippomenes, Neptunus utóda nekem könyörög csak
 aggódó hangon: »Cytheræa, segítsen a bajban!
 És a szerelmi tüzet, mit adott, táplálja hevével!«
 S mert nem irigy szellő szárnyán jut lány szava hozzám,
 célt ért, megvallom, gyorsan kellett cselekednem!
 Ott a mező, Tamasus néven nevezik meg a népek,
 Cyprus legszebb tája, nekem szentelte az aggok
 ősi tanácsa, s a bő adományt törvényre emelték,
 és eme rét közepén pompázik egy elragadó fa,
 lombjai szép sárgák, arany ágai csengve zenélnek,
 Itt három ragyogó aranyalmát téptem azonnal,
 s Hippomeneshez vittem, meg más senki se látott,
 átadtam neki, és elmondtam, hogy mire lesz jó.
 Zendül a kürtszó, állnak a partvonalon, s kirohannak,
 és a homok tetején sebesen surrannak a lábak,
 azt hinnéd, száraz lábbal futnák be a tengert,
 szőke mezőn a kalász nem hajlana talpuk alatt meg.
 Buzdítják a fiút, nagy a lárma, a tapsvihar árad,
 így kiabálnak: »Most, most fuss, kielőzheted éppen,
 Hippomenes, húzzál bele! Most kell teljes erővel!
 El ne lazulj! Győzhetsz!« Megarának a bajnoka örvend
 vagy Schœneus szép lánya-e jobban, senki se tudja.
 Néha kicsit lassít, noha könnyen jutna előnyhöz,
 mert a csodás arcot folyvást csak látni akarja.
 Fáradt ajka liheg szikkadtan a fűrgé fiúnak,
 messze a céljuk még! S Neptunus dédunokája
 egyet az almákból ügyesen vet a porba, a földre.

És megtorpan a szűz, kívánja a szép aranyalmát,
 és guruló aranyát fölkapja letérve az útról.
 Hippomenes fut elől! Tapsolnak örömmel a nézők!
 Ámde a lány, amit elvesztett, már végre behozza,
 és a fiú lemarad, megelőzi dühös robogása,
 és késlelteti újra a második alma a pályán,
 ám fölzárkózik, s a fiút megelőzi. A pálya
 vége felé tartunk. »Lépj közbe, ki adtad e kincset!« –
 szól, s hogy a szűz később térhessen vissza az útra,
 most messzebbre hajítja erővel a rétre az almát.
 Most nem tudja a szűz, hogy fusson-e érte. De ekkor
 ráveszem őt, s az arany súlyát megtöbbszörözöm még!
 Így hátráltatom, így késleltem, így nehezítem
 sorsát. Hogy hosszabb ne legyek, mint volt az a verseny,
 annyi elég, hogy a lány vesztett, s díjat kap a győztes.
 Édes Adonis, nem járt volna ezért ki a tömjén?
 Hála? De hálátlan volt és roppant feledékeny,
 tömjént nem kaptam! Haragom lángolt, dühöm izzott,
 megsértett és fájt, példát kellett statuálnom,
 mert a jövő számít, mindkettőt sújtani vágytam.
 Mentek az Istenek Anyjának szentélye felé ők,
 Echion építette, a híres, szent fogadásból.
 Sűrű erdő rejti, a hosszú út pihenőt kér,
 Hippomenes már most vágyik lefeküdni a lánnyal,
 én izgattam fel vágyát sürgetve-hevítve.
 Volt egy kis zug a templomnál, fény szinte nem érte,
 barlangnak látszott, tajtékő fedte felülről,
 őszentély: hol a papság régi nagy istenek ősi,
 fából készített képmását hordta halomba.
 Hippomenes behatol, s ami szent, megbecsteleníti.
 Elfordulnak a szobrok: a tornyokkal koszorúzott
 Istenanyában felmerül egyből, Styxbe hajítja
 őket, bár kevesellte a megtorlást. Nyakukon nőtt
 sárga sörény, körmükből karmok lettek azonnal,
 vállukból mancsok csüngtek, mellükbe nyomakszik
 testük súlya, a farkuk verdes port a homokban.
 Arcuk festi a düh, mordulnak csak, sose szólnak,
 erdő lett násztermük, s ők két durva oroslán,
 és Cybele kocsizabláját rágják fogaikkal.”

CSEHY ZOLTÁN fordítása